

Bałkańska modernizacja M-84?

#Przemysł zbrojeniowy #Wojska lądowe 13 kwietnia 2011

Serbia zwróciła się do Chorwacji i Słowenii w sprawie wspólnej modernizacji kuwejckich czołgów M-84. Nie wiadomo, czy oznacza to koniec rywalizacji Serbii i Chorwacji o lukratywne zlecenie.

Kuwejt podpisał umowę o zakupie 155 czołgów M-84AB w 1989. Rok później rozpoczęły się ich dostawy. Na zdjęciu pojazdy, które przybyły do Arabii Saudyjskiej już po zajęciu Kuwejtu przez Irak. Obecnie odbiorca wykorzystuje operacyjnie kilkadziesiąt takich wozów. Podstawowym czołgiem są jednak amerykańskie Abramsy / Zdjęcie: DO USA

W krajach byłej Jugosławii powstało kilka modernizacji czołgów M-84, czyli licencyjnych T-72. Prace realizowały jedynie dwa kraje, posiadające odpowiednią bazę przemysłową do tego celu: Chorwacja i Serbia.

Pierwsza stworzyła m.in. M-84A4 Sniper, z nowym SKO i celownikami oraz 1100-konnym silnikiem. Obecnie wojska lądowe tego kraju posiadają 75 wozów tego typu. Chorwaci stworzyli również głęboko zmodernizowane modele, M-95 Degmana i obecnie opracowywanego M-84D. Otrzymały one m.in. znacznie zmodyfikowane opancerzenie - wraz z wieżą nowego kształtu - nowoczesne systemy elektroniczne, w tym obserwacji nocnej, zsmu izraelskiego Rafaela oraz silnik o mocy 1200 KM. Wykorzystanie wielu zagranicznych podzespołów spowodowało, że będzie to być może nawet bardziej zaawansowany technicznie czołg, niż eksportowy PT-91M. Na razie istnieje jednak zaledwie kilka przebudowanych prototypów wersji D i jeden Degman.

Image not found or type unknown

Serbski M-84AS bardzo przypomina T-90S. Według nieoficjalnych informacji góruje nad nim mobilnością, rosyjski wóz ma natomiast mocniejsze opancerzenie / Zdjęcie: Yugoimport

Serbowie, którzy w odróżnieniu od Chorwatów nie posiadali zakładu produkcji finalnej, stworzyli tylko jedną, jednak głęboko zmodernizowaną wersję czołgu. Posiłowali się przy tym podzespołami z Rosji,

tworząc - w istocie - odmianę T-90.

W czerwcu 2004 ujawnili swojego M-84AS (inne oznaczenia to M-84AB1 i M-2001). Czołg ma zmodernizowany, warstwowy pancerz, wzmocniony pancerzem reaktywnym, nowy SKO i celowniki, najnowszą, szybkowymienną wersję armaty kalibru 125 mm, elektro-optyczny system zakłócający Sztora-1. Został również przystosowany do odpalania z lufy ppk 9K119 Refleks.

Niedawno przedstawiciele Serbii zwrócili się do władz Chorwacji i Słowenii, w celu stworzenia zespołu, który podjąłby się remontu i modernizacji kuwejckich M-84AB. Serbia i Chorwacja rywalizowały w ostatnich latach o ten kontrakt, przeprowadzone próby w Kuwejcie doprowadziły nawet do wyboru Degmana w 2007. Nie ma jednak doniesień o ostatecznej decyzji władz emiratu.

Propozycja Belgradu może oznaczać, że obecnie to Yugoimport, w ostatnich latach notujący imponujący wzrost sprzedaży (zobacz także: [Kolejne 100 mln serbskiego importu do Iraku](#)), jest teraz głównym oferentem dla Kuwejtu. Możliwym jest również, że samodzielnie oba kraje nie są w stanie przeprowadzić sprawnie remontów i modernizacji tak dużej partii czołgów. W produkcji M-84 uczestniczyło bowiem ok. 240 zakładów i ponad tysiąc poddostawców. Większość z nich znajduje się w granicach dzisiejszej Serbii i Chorwacji. Słowenia natomiast jest członkiem UE i może zaoferować obu krajom wsparcie polityczne.

Kuwejt podpisał umowę o zakupie 155 czołgów M-84AB w 1989. Rok później rozpoczęły się ich dostawy. Na zdjęciu pojazdy, które przybyły do Arabii Saudyjskiej już po zajęciu Kuwejtu przez Irak. Obecnie odbiorca wykorzystuje operacyjnie kilkadziesiąt takich wozów. Podstawowym czołgiem są jednak amerykańskie Abramsy / Zdjęcie: DO USA

W krajach byłej Jugosławii powstało kilka modernizacji czołgów M-84, czyli licencyjnych T-72. Prace realizowały jedynie dwa kraje, posiadające odpowiednią bazę przemysłową do tego celu: Chorwacja i Serbia.

Pierwsza stworzyła m.in. M-84A4 Sniper, z nowym SKO i celownikami oraz 1100-konnym silnikiem. Obecnie wojska lądowe tego kraju posiadają 75 wozów tego typu. Chorwaci stworzyli również głęboko zmodernizowane modele, M-95 Degmana i obecnie opracowywanego M-84D. Otrzymały one m.in. znacznie zmodyfikowane opancerzenie - wraz z wieżą nowego kształtu - nowoczesne systemy elektroniczne, w tym obserwacji nocnej, zsmu izraelskiego Rafaela oraz silnik o mocy 1200 KM. Wykorzystanie wielu zagranicznych podzespołów spowodowało, że będzie to być może nawet bardziej zaawansowany technicznie czołg, niż eksportowy PT-91M. Na razie istnieje jednak zaledwie kilka przebudowanych prototypów wersji D i jeden Degman.

Serbski M-84AS bardzo przypomina T-90S. Według nieoficjalnych informacji góruje nad nim mobilnością, rosyjski wóz ma natomiast mocniejsze opancerzenie / Zdjęcie: Yugoimport

Serbowie, którzy w odróżnieniu od Chorwatów nie posiadali zakładu produkcji finalnej, stworzyli tylko jedną, jednak głęboko zmodernizowaną wersję czołgu. Posiłowali się przy tym podzespołami z Rosji, tworząc - w istocie - odmianę T-90.

W czerwcu 2004 ujawnili swojego M-84AS (inne oznaczenia to M-84AB1 i M-2001). Czołg ma zmodernizowany, warstwowy pancerz, wzmocniony pancerzem reaktywnym, nowy SKO i celowniki, najnowszą, szybkowymienną wersję armaty kalibru 125 mm, elektro-optyczny system zakłócający Sztora-1. Został również przystosowany do odpalania z lufy ppk 9K119 Refleks.

Niedawno przedstawiciele Serbii zwrócili się do władz Chorwacji i Słowenii, w celu stworzenia zespołu, który podjąłby się remontu i modernizacji kuwejckich M-84AB. Serbia i Chorwacja rywalizowały w ostatnich latach o ten kontrakt, przeprowadzone próby w Kuwejcie doprowadziły nawet do wyboru Degmana w 2007. Nie ma jednak doniesień o ostatecznej decyzji władz emiratu.

Propozycja Belgradu może oznaczać, że obecnie to Yugoimport, w ostatnich latach notujący imponujący wzrost sprzedaży (zobacz także: [Kolejne 100 mln serbskiego importu do Iraku](#)), jest teraz głównym oferentem dla Kuwejtu. Możliwym jest również, że samodzielnie oba kraje nie są w stanie przeprowadzić sprawnie remontów i modernizacji tak dużej partii czołgów. W produkcji M-84 uczestniczyło bowiem ok. 240 zakładów i ponad tysiąc poddostawców. Większość z nich znajduje się w granicach dzisiejszej Serbii i Chorwacji. Słowenia natomiast jest członkiem UE i może zaoferować

obu krajom wsparcie polityczne.

Powiązane wiadomości

[Bałkańska modernizacja M-84? \(2011-04-13\)](#)

[Kolejne 100 mln serbskiego importu do Iraku \(2009-08-31\)](#)

[Lazar dla Iraku? \(2009-02-04\)](#)

[Texany dla Iraku \(2008-12-14\)](#)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2026 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o